

»CAMI«

ESTETYCZNA CHIRURGIA PLASTYCZNA

i LASEROTERAPIA

31-216 Kraków, ul. Konecznego 2/4U
tel. 012 420 60 70, fax 012 420 60 71

www.cami-antiaging.eu
biuro.cami@gmail.com

PEELINGI – HISTORIA I PIONIERZY ZABIEGÓW

Historia peelingów chemicznych sięga czasów starożytnych. Już 1500 lat przed naszą erą w starożytnym Egipcie były one chętnie używane na dworze faraonów. Opisy peelingów oraz sposobów ich wykonywania znajdują się również w literaturze antycznej Grecji oraz Rzymu. Starożytni Egipcjanie, którzy jako pierwsi odkryli złuszczone właściwości różnorodnych substancji stosowali oleje zawierające sól i alabaster aby wygładzić skórę. Wykorzystywali eksfoliacyjne działanie alfa hydrokwasów zawartych w kwaśnym mleku. Egipcjanki przecierały twarz plastrami owoców cytrusowych oraz osadem po winie aby złuszczyć zewnętrzną warstwę naskórka. Dzięki tym zabiegom cera stawała się aksamitnie gładka i miękka. Rzymianie i Grecy stosowali okłady zawierające silnie drażniące substancje aby poprawić wygląd swojej skóry. Popularnymi środkami złuszczącymi były pumeks, mirra i żywice. Turcy używali ognia, tj. nakładali na twarz łatwopalny olejek i podpalali go. Następowo w ten sposób kontrolowane oparzenie skóry twarzy. Natomiast Indianie mieszały mocz z pumeksem w celach upiększających.

Dermatologiem, który wprowadził peelingi do świata medycyny był wiedeński lekarz **Ferdinand Hebra**. W połowie 1800 roku próbował likwidować zmiany pigmentacyjne stosując mieszanki wielu substancji, m.in. kwasu solnego, octowego i siarkowego. Używanie substancji silnie drażniących oraz wydłużony czas aplikacji prowadził do powstawania znacznych uszkodzeń skóry.

Działanie rozjaśniające fenolu odkryli **Tilbury Fox** i **Henry Piffard**. Uważani są oni za jednych z pierwszych dermatologów pracujących z

peelingami chemicznymi. Wprowadzili innowację w postaci zastosowania fenolu do rozjaśniania zmian pigmentacyjnych.

Kolejnego kroku w historii peelingów chemicznych dokonał niemiecki dermatolog **P.G. Unna**, który w 1882 roku opisał działanie kwasu salicylowego, trójchlorooctowego (TCA), fenolu i rezorcyny. Unna stworzył pastę, której działanie polegało na wyrównaniu kolorytu cery, redukcji przebarwień, zmarszczek oraz ograniczeniu nadmiernego rogowacenia. W 1903 roku zaczęto powszechnie stosować peelings z fenolem w celu likwidacji blizn potrądzikowych.

Następne doświadczenia oraz efekty stosowania eksfoliacji chemicznej zdobywano podczas I Wojny Światowej. Wykorzystywano wówczas na szeroką skalę peelings fenolowe. Zaobserwowano, że aplikacja peelingu fenolowego prowadzi nie tylko do wyleczenia ale także poprawy stanu skóry, likwidacji blizn i zmarszczek.

W 1927 roku amerykański lekarz, **H. O. Bames**, opisał działanie peelingów powierzchniowych w połączeniu z rezorcyną. W późniejszym czasie opisano szczegóły eksfoliacji fenolem oraz połączenia rezorcyny z peelingsami powierzchniowymi, kwasem mlekowym i salicylowym. W 1950 roku **Max Jessner** opublikował właściwości mieszaniny m.in. kwasu salicylowego, mlekowego i rezorcyny, na której bazuje obecnie stosowany płyn Jessnera.

W roku 1970 nastąpił rozkwit popularności dermatologii i chirurgii plastycznej. Dużym uznaniem cieszyły się peelings z użyciem fenolu i TCA. Popularny był także rezorcynol, kwas salicylowy i laktobionowy. **James Stagnone** połączył działanie TCA z dermabrazją i wprowadził termin chemodermabrazji. Zaczęły powstawać różne formuły i metody złuszczenia naskórka, niektóre z nich są znane do dziś. **Harold Brody** i **Chenault Hailey** w roku 1986 stworzyli i wprowadzili pojęcie peelingów działających średnio głęboko. W 1989 roku Gary Monheit zastosował inny średnio działający peeling, składający się z połączenia rezorcyny, kwasu mlekowego, salicylowego oraz TCA.

Pod koniec 1970 roku **Eugene Van Scott** i **R. J. Yu** rozpoczęli badania nad alfahydroksykwasami (AHA). Badania doprowadziły do powstania peelingów powierzchniowych na bazie AHA w 1980 roku. 10 lat później

AHA były bardzo popularne, często stosowane oraz szeroko promowane przez media. AHA łączone były z TCA i stosowane jako peelingi działające średnio głęboko.

Rok 1990 był czasem gdzie powstało większość patentów dotyczących peelingów chemicznych. Nowe preparaty zawierały w swoim składzie połączenie kwasów AHA oraz dodatkowo filtry przeciwsłoneczne i substancje wybielające. Różnorodne preparaty z fenolem były promowane jako nowe, wspaniałe działające środki przeciwzmarszczkowe.

Obecnie peelingi chemiczne łączy się z działaniem lasera, dermabrazji, ultradźwięków oraz substancji enzymatycznych. Nauka wciąż się rozwija i powstają coraz nowsze skuteczniejsze preparaty na ich bazie.

[opracowano na podstawie artykułu: „**Historia peelingów chemicznych**” , *Kosmetologia*, 25, czerwiec 2014]